

NICK DE SEMLYEN

POSLEDNÍ AKČNÍ HRDINOVIA

TRIUMFY A PÁDY KRÁLŮV
HOLLYWOODSKÝCH BITKÁŘŮV

NICK DE SEMLYEN

**POSLEDNÍ
AKČNÍ HRDINOVIA**

**TRIUMFY A PÁDY KRÁŮV
HOLLYWOODSKÝCH BITKÁŘOV**

Preložil Peter Tkačenko

IKAR

Nick de Semlyen
THE LAST ACTION HEROES

Copyright © 2023 by Nick de Semlyen
All rights reserved including the right of reproduction
in whole or in part in any form.

This edition published by arrangement with Crown,
an imprint of the Crown Publishing Group,
a division of Penguin Random House LLC

Translation © 2024 by Peter Tkačenko

Jacket design: Anna Kochman

Jacket illustration: Mark Stutzman

Author photograph: Steve Schofield

Slovak edition © 2024 by IKAR, a.s.

Z anglického originálu The Last Action Heroes
(Crown, New York 2023) preložil Peter Tkačenko.
Redigovala Tatiana Búbelová.

Obálku podľa originálu upravil Augustín Putera.

Technická redaktorka Helena Oleňová.

Vydalo vydavateľstvo IKAR, a.s., Bratislava v roku 2024
ako svoju 2 324. publikáciu v elektronickej podobe.
Sadzba a zalomenie do strán 3H creative studio, s. r. o., Bratislava.

ISBN 978-80-551-9748-7

Pre MC

Ak vediete vojnu, robte to energicky a rázne.

– Napoleon Bonaparte

*Vrazím ti toľkokrát pravačkou,
že budeš prosiť o ľavačku.*

– Chuck Norris

PROLÓG

SPADLI Z OBLAKOV. A s ich príchodom sa pominula akákoľvek nádej na mier.

V Cannes sa schyľovalo k dosiaľ nevídanému filmovému festivalu. Keď v jedno lenivé sobotné ráno 12. mája 1990 vyšlo slnko, v tomto pobrežnom francúzskom meste to žilo. Večer sa mal začať štyridsiaty tretí ročník najprestížnejšej oslavy kinematografie na svete.

Na Promenade de la Croisette si imitátor Andyho Warhola pod hrubou vrstvou bieleho púdro vychutnával svojich pätnásť minút slávy. Filmoví nadšenci, ktorí mali to šťastie zúčastniť sa na otváracjej galaprojekcii *Snov*, najnovšieho filmu japonského režiséra Akiru Kurosawu, rozoberali jeho obsah a prekvapivú roličku Martina Scorseseho v úlohe Vincenta van Gogha. Ďalší sa tešili na nadchádzajúce premietanie ďalších intelektuálne provokatívnych filmov, akým bola čierna komédia ruského režiséra Sergeja Soloviova *Čierna ruža je emblém smútku, červená ruža emblém lásky*.

Bola to mekka milovníkov hustého filmového podtextu a spaľujúco horúcej *café allongé*. Tam sa zapisujú poznámky. Po projekcii zaznieva ohlušujúci potlesk. Rozoberá sa stav ľudstva.

A vtom sa na pristávaciu dráhu s rachotom znieslo prúdové lietadlo.

Masívne telo prenajatého luxusného Boeingu 747 na trase z Los Angeles bolo nablýskané do oslepujúceho lesku. Kým dorazil do svojho cieľa, prekonal desaťtisíc kilometrov. A bol preplnený omračujúcou vzorkou popredných Američanov (filmových hviezd, režisérov, producentov), ktorí neboli známi práve najkultúrnejším správaním.

„V tom lietadle sa viezol celý Hollywood z roku 1990,“ vybavuje si James Cameron, ktorý v Kalifornii ako posledný vstúpil na palubu, len čo v rýchlosti dokončil prvý koncept scenára filmu *Terminátor 2: Deň zúčtovania*. „Keď som dorazil na letisko, všetci mi ironicky zatlieskali za to, že meškám.“

„Bol to neuveriteľný let, zázračný výlet,“ vraví režisér Renny Harlin, ktorý vo svojom najnovšom filme *Smrtonosná pasca 2* práve vyhodil do vzduchu dve lietadlá a polovicu letiska, no napriek tomu nemal zakázané lietať. „Nemohli sme sa sťažovať na nedostatok kaviáru, šampanského a podobných vecí.“

Očividne bolo k dispozícii aj o čosi ostrejšie občerstvenie. „Keď sme sa po medzipristátí na dotankovanie v Maine opäť zdvihli do vzduchu, po dvadsiatich minútach sa v reproduktoroch ozval niečí hlas a oznámil: ‚Odteraz sme mimo amerického vzdušného priestoru,‘“ spomína si autor pôvodného scenára filmov *Smrtonosná pasca* a *Komando* Steven de Souza. „A z ničoho nič sa objavili drogy. Ľudia si na sklápacích táckach ťahali čiary kokaínu. Vtom ma ktosi potľapkal po pleci a Michael Douglas mi podal džoint.“

V tej chvíli bol Douglas doslova opojený, a platilo to aj v prenesenom zmysle slova, keďže mal na konte čerstvé zárezy v podobe filmov *Wall Street* a *Osudová príťažlivosť*. Najväčšími zvieratami na palube však boli dve filmové hviezdy, od ktorých by málokto čakal, že dokážu desať hodín dýchať ten istý vzduch. Po viac než desiatich rokoch neľútostných súbojov sa Arnold Schwarzenegger a Sylvester Stallone konečne nechali presvedčiť na spoločné verejné

vystúpenie. Malo sa uskutočniť pri príležitosti obrovskej oslavy na počesť štúdia Carolco Pictures, ktoré v uplynulom desaťročí financovalo množstvo bombastických akčných filmov.

Na letisku v Cannes dostal každý VIP hosť pri vystupovaní obálku, v ktorej sa nachádzalo 2 000 frankov, teda ich víkendové vreckové. Vzápätí ich odprevadili ku konvoju čakajúcich čiernych mercedesov so šoférmi, ktoré mali v nasledujúcich troch dňoch k dispozícii. Vozidlá vybavené modro-červenými majákmi na streche si po pobreží s hukotom razili cestu k nechutne luxusnému Hotelu du Cap-Eden-Roc. Tam ich čakalo soirée za miliónov dolárov, najdrahšie, aké kedy Cannes videlo. O hlučnú zábavu sa postarala jedna z najvychytenejších kapiel sveta Gipsy Kings, ktorú na miesto dopravili samostatným lietadlom. K hosťom z lietadla sa pridalo ďalších 240, ktorí sa hmýrili na obrovskej terase s výhľadom na more. Nechýbali medzi nimi Mick Jagger (ktorý na záver tancoval na stole so svojou priateľkou Jerry Hallovou), Jean-Claude Van Damme, Dolph Lundgren, Sharon Stonová či Clint Eastwood, ktorý bol ubytovaný v tom istom hoteli a vravel si, že sa pôjde pozrieť, kde sa berie ten hluk.

Keď zapadlo slnko a personál priniesol čerstvé morské plody, oslava prepukla na plné obrátky. Nad Cannes vybuchovali ohňostroje, ktoré na oblohe znázorňovali názvy nadchádzajúcich projektov z dielne Carolco a s nimi spojených osobností. „Ohňostroj nad Croisette vyčaroval obrovský nápis TERMINÁTOR 2,“ spomína Cameron, ktorého dodnes neopúšťajú vtedajšie dojmy.

Na ten deň nikto zo zúčastnených nezabudne, bola to ukážka rýdzej výstrednosti. Nehovoriac o kakofónii zvukov, ktorá triezvejších návštevníkov Cannes (tých, čo zrejme až dosiaľ rozoberali plusy a mínusy zmienenej ruskej komédie) vyhnala do izieb. „Bola to najlepšia oslava v dejinách,“ chvástá

sa spoluzakladateľ Carolco Pictures a organizátor večierka Mario Kassar. „Boli na nej všetci a pravdepodobne sa to viac nikomu nepodarí zopakovať.“

Udalosť poznamenal len jeden panický okamih. Kassar si prichystal ranu z milosti: jagavý okamih, ktorý mal zatieniť ešte aj veľkolepý ohňostroj, no vyžadoval si rovnako opatrné zaobchádzanie. Uprostred večierka sa mal odohrať dramatický príchod Schwarzeneggera a Stalloneho, dvoch gigantov akčného filmu, za ktorými do kín pritekali milióny a milióny dolárov a z ktorých sa medzičasom stali žijúce a dýchajúce legendy. Nikdy nesúhlasili so spoločným účinkovaním vo filme, ale teraz sa mali objaviť na jednej terase. Mal to byť najväčší marketingový kúsok Carolco Pictures, oteplenie vzťahov, ktoré zatieni hocikaký úspech na poli medzinárodnej diplomacie. Lenže Stallone ani Schwarzenegger nemienili ustúpiť v kľúčovej otázke: kto z nich sa na večierku ukáže ako prvý. Na chvíľu utlmená rivalita sa odrazu nanovo rozhorela.

„Všetci čakali vonku a všetci si kládli rovnakú otázku: Kto vojde ako prvý a kto až druhý?“ predstavuje si Kassar. Organizátorov večierka oblieval pot. Je možné, že by to po toľkých výdavkoch celé stroskotalo na zrážke eg? Každému, kto niečo vedel o vzájomných vzťahoch týchto dvoch hviezd, muselo byť jasné, že je to rozhodne možné. Kassar preto neváhal a konal.

„Urobil som si s nimi niekoľko spoločných fotiek – s jedným zľava a s druhým sprava,“ opisuje, „na ktorých mi držali ruky vo vzduchu. A potom som povedal: ‚Dobre, teraz poďme!‘ A vtedy som sa tam objavil s oboma naraz. Tým sa problém vyriešil.“

Keď sa Schwarzenegger v zeleno-žltej havajskej košeli objavil na večierku, pohľadom preskúmal tanečný parket ako Terminátor motorkársky bar. To isté urobil Stallone v košeli, saku a slnečných okuliarech. A vtom na údiv všetkých

prítomných sa k sebe obrátili čelom, chytili sa za ruky, dali sa do tanca a do kruhu krepčili na parkete.

Prítomné slávne tváre sa tomu s potešením prizerali. Boli súčasťou veľkolepého okamihu, keď nastalo dlho očakávané prímerie a dve obrovské egá napokon splynuli v dokonalej harmónii.

Vtom sa Stallone náhle zaškeril a zmeravel.

„Bohajeho,“ povedal Schwarzeneggerovi. „Vedieš ma. Neznášam to.“

Amerika sedemdesiatych rokov zúfalo volala po hrdinovi. V poslednom roku predchádzajúceho desaťročia tento národ dobyl Mesiac. Medzitým sa to však pokazilo. V zahraničí národnú pýchu Američanov naštrbila katastrofálna porážka vo Vietname. Na domácej pôde sa musel porúčať prezident, ktorý čelil žalobe a protestom. Demonstranti na nich niesli transparenty, na ktorých bolo písmeno „x“ v Nixonovom mene nahradené svastikou. Po druhej svetovej vojne bujnejúce hospodárstvo chradlo, akcie počas osemnástich mesiacov klesli o štyridsať percent a krajinu kvárila nezamestnanosť. Všade prekvital nový pocit zmaru, ktorý bol taký intenzívny, že ho prezident Jimmy Carter v roku 1979 spomenul aj vo svojom prejave o stave únie. „Táto kríza zasiahla samotné srdce, dušu a ducha nášho národa,“ vyhlásil s vážnou tvárou. „Túto krízu pozorujeme v narastajúcich pochybnostiach o zmysle našich životov a v strate spoločnej viery v poslanie nášho národa.“

Ponuka hrdinov sa vyčerpala, čo v neposlednom rade platilo aj pre filmové plátno. Drsný Harry Callahan v podaní Clinta Eastwooda síce oslovil masy, ale príjmy z projekcií sa stenčovali (v tretej časti *Náhly úder* vystupuje aj prdiaci buldog Meathead). Ďalší muž zákona, násilník Popeye Doyle s divokým pohľadom z *Francúzskej spojky* v podaní Gena Hackmana bol zámerne vykreslený ako nie veľmi sympatická postava.

Ako oslňujúce svetlo na konci tunela sa na okamih objavila hongkonská ikona bojových umení Bruce Lee. Ten v Amerike zaznamenal komerčný úspech, no sotva mesiac po hollywoodskej premiére filmu *Drak prichádza* tragicky zomrel. Pokiaľ ide o vlnu černošských filmov, ktorá dostala názov *blaxploitation*, film *Detektív Shaft* z roku 1971 s Richardom Roundtreem s polmiliónovým rozpočtom zarobil v kinách trinásť miliónov a v sedemdesiatych rokoch inšpiroval množstvo filmov s charizmatickými hercami od Pam Grierovej po Jima Browna. No napriek tomu, že tento subžáner mal obrovský vplyv a dokonca inšpiroval bondovku *Ži a nechaj zomrieť*, na sklonku sedemdesiatych rokov vymizol.

Každý fanúšik kinematografie však vie, že práve keď to vyzerá najhoršie, keď sa pominula všetka nádej a keď sa zloduchovia uškŕňajú na nevinných civilistov na kolenách, ozvú sa čerstvé kroky zvestujúce príchod spasiteľa. V tomto prípade bolo tých spasiteľov hneď osem.

Ako prví sa objavili veľikáni. Najprv „taliansky žrebec“ Stallone, bývalý bitkár s citlivou dušou a búrliváckymi sklonsmi. A potom takzvaný „rakúsky dub“ Schwarzenegger, bývalý kulturista s chlapčenským úsmevom a gorilím hrudníkom. V ich šlapajach pokračovali o čosi ľahší, ale o nič menej smrteľní nasledovníci: švédsky držiteľ čierneho opasku Dolph Lundgren, čínske dynamo Jackie Chan, belgický zabijacký stroj Jean-Claude Van Damme a zamračený Steven Seagal s vrkočom a neznámym presným pôvodom. Neskôr sa do partie pridali aj dvaja čistokrvní Američania: karatista Chuck Norris a ležérny Bruce Willis so svojím úškrnom.

Každá z týchto hviezd si prisvojila osobitý štýl, akým používala svoje smrteľné umenie. Spoločne však Amerike, ale aj zvyšku sveta priniesli nový pocit poslania – hoci takého, aké Jimmy Carter zrejme nemal na mysli. Vyhladzovaním celých armád, likvidovaním légii atentátnikov a masakrovaním teroristov nanovo vytýčili medzičasom zahmlenú hranicu medzi

dobrom a zlom. Či už boli ich nepriateľmi sovietski vojaci alebo pouliční díleri drog, ich filozofia bola taká prostá, že ju pochopilo aj dieťa, ktoré sa na nich potajme dívalo spoza gauča: nikdy sa nevzdávať, nikdy nepustiť spúšť, nikdy neprehrať. „Utekať pred vlastným strachom je bolestivejšie, než mu čeliť,“ kázal Chuck Norris vo filme *Hitman*. Hral aj v sérii filmov *Nezvestní v boji*, v ktorej autori prepísali vietnamskú vojnu tak, aby mala šťastný koniec.

V tomto období sa objavili aj mnohé ďalšie filmové hviezdy, ktoré prišli záporákom nakopať zadok. Od Sigourney Weaverovej vo *Votrelcovi* a Harrisona Forda v sérii *Indiana Jones* až po trochu vyziabnutejšieho Ralpha Macchia v *Karate Kid*. Ďalším hercom ako Fredovi Williamsonovi, Linde Hamiltonovej, Cynthii Rothrockovej a neskôr Wesleymu Snipesovi nechýbali talent či fyzická, prípadne oboje, ale Hollywood im v osemdesiatych a deväťdesiatych rokoch nenúkal toľko príležitostí. Charizmatický Carl Weathers mal neuveriteľne blízko k tomu, aby pretavil svoje účinkovanie v *Rockym* a *Predátorovi* a stal sa skutočnou akčnou hviezdou, hral hlavnú rolu v *Akčnom Jacksonovi*, ale keď sa pokračovaniu komerčne nedarilo, presunul sa do televízie. Spomínaná osmička však bezkonkurenčne dominovala veľkému plátnu, málokedy sa nechala zlákať lákavým volaním dramatického a komediálneho žánru a bezpečne si uzurpovala kultúrnu dominanciu. Jej členovia boli posadnutí formovaním svojho tela, hltaním proteínových nápojov a znova, znova a znova sa vydávali na pochod do bitky. Výmenou za svoje obety získali kľúče od Hollywoodu a davy fanúšikov, ktorých oddanosť sa nezastavila ani pred nákupom štrúdle podľa receptu Schwarzeneggerovej mamy za 8,95 dolára. Tieto hviezdy sa topili v záplave peňazí, fanúšičiek, mali k dispozícii špičkové súkromné lietadlá a otvorené všetky dvere. Ešte aj nový prezident si chcel u nich prihriať akčnú polievočku. Keď v roku 1985 Stalloneho pozvali do Bieleho domu, poprosili ho, aby

so sebou priniesol podpísaný plagát k filmu *Rambo II*. Dnes sa nachádza v Reaganovej prezidentskej knižnici a múzeu.

Dnes sú tieto akčné filmy poznačené komplikovaným dedičstvom. Mnohé pôsobia primitívne, ako relikty starého sveta (často so silným xenofóbnym kontextom, keď príslušníci cudzích kultúr, či už Arabi, Afričania alebo Rusi, vystupujú ako zlovoľné monštrá posadnuté zničením Ameriky). A nech už boli tie filmy akokoľvek inšpiratívne (niekedy, ako napríklad v Ceaușescovom Rumunsku, dokonca pomkli zástancov za slobodu vo svete k boju za demokraciu), tisíceky akčných snímok a ich tvorcov mali aj svoju odvrátenú stránku. Viacerých tvorcov po zvyšok kariéry prenasledovali obvinenia zo sexuálnych útokov a obťažovania. Intenzívne prejavy maskulinity, ktoré sršali zo všetkých snímok, mali potenciál zvádzať ľudí k nadužívaniu a zneužívaniu moci. A netýkalo sa to len mužov so zbraňami, ale niekedy aj tých, ktorí ich uctievali. Ak nemal život cenu na plátne, nemusel ju mať ani mimo neho.

Napriek všetkému je však nepopierateľné, že tie filmy majú dodnes bohovský náboj. Keď ich vnímame ako celok, ide o jedinečný okamih v dejinách – bezpochyby neopakovateľný zlatý vek, keď sa v multikinách ozývalo dunenie delostreleckej palby, keď vzduchom svišťali štiplavé poznámky a kromaňonskí bojovníci sa týčili do výšky ako mrakodrapy. Než sa v každom filme objavili hrdinovia so superschopnosťami a kým digitálne efekty vylepšili každú bitku, na toto plátno si mohli diváci projektovať svoje nádeje a fantázie. Nech už sa bojovalo kdekoľvek, v džungli, na vrchole hory, tridsaťpäťposchodovej budovy alebo na zimnom štadióne, na Zemi, na Marse alebo v skromnom boxerskom ringu, vždy sa tam mihali tvrdé päste – a mihajú sa dodnes.

A celé sa to začalo ôsmimi hladnými mužmi, ktorí dychtili po bitke.

1. KAPITOLA

ŽREBEC

LEVÍ MOČ je štiplavá kvapalina. Štípe v očiach. Páli v hrdle. Odporne zapácha. Takže keď ním bol Sylvester Stallone premočený, dosť mu to pokazilo deň.

Písal sa rok 1970 a tento dvadsaťštyriročný muž bol na svojom newyorskom pracovisku. Každé ráno sa vybral na stanicu podzemky a opustil svoj byt na rohu 53. a Lexingtonskej ulice, za ktorý mesačne platil nájomné 71 dolárov. Bola to taká špinavá diera, že Stallone pred kamarátmi žartoval, že za podnájomníkov má šváby. Po krátkej ceste mestskou džungľou vkročil do dvaapolhektárovej zoo v newyorskom Central Parku. Prešiel popri stánkoch so suvenírmi so vznášajúcimi sa balónmi a zvieracích chrumkách, okolo legendárneho bazéna pre tulene a medvedieho výbehu, až dorazil k budove z červených tehál, ktorá bola domovom veľkých mačkovitých šeliem. Zvnútra naňho zazerali leví obyvatelia, o ktorých sa mal starať. Bol medzi nimi aj King Kado, ktorého ako mláďa zázračne našli na území parku, a Bobby, ktorý každý deň s chuťou zhltol osem kíl konského mäsa.

Sprvu to nevyzeralo ako zlé miesto. Teraz sa však už Stallone neusmieval. Po prvé zarábal len 1,12 dolára za hodinu a po druhé sa doslova brodil v hovnách – za pomoci metly a hadice čistil levie výkaly. A keď si v nich raz namočil

nohavice, ktoré mu potom smrdeli tak príšerne, že cestou domov ľudia utekali z jeho vagóna, povedal si, že toto nie je život, pri ktorom by chcel zostať.

„Nie je veľa ľudí, ktorí by mohli pozorovať levy pri štaní,“ zdôveril sa o niekoľko rokov. „Môžem vám povedať, že trafia na päť metrov a po mesiaci pod ich prúdom som si povedal, že toho mám dosť.“

Stallone bol dole, ale to sa mu v tom čase stávalo často. Jeho odhodlanie za každú cenu účinkovať na pódiu ho krátko pred pôsobením v zoo priviedlo k tomu, že sa pre potreby jedinej hry Pabla Picassa *Túžba chytená za chvost* sám premenil na zviera. Slávny maliar túto oplzlú, výnimočne inscenovanú burlesku napísal počas troch rušných dní v roku 1941 a koncom šesťdesiatych rokov vyvolala vo Francúzsku pobúrenie, lebo sa povrávalo, že herci pri nej skutočne močia na pódiu. Nejedno obočie zdvihlo aj naštudovanie so Stallonem, ktorý hral skackajúcu, na minotaura sa ponášajúcu postavu.

Stallone sa pri tvorbe tohto diela chcel vnímať ako rodiaci sa osvietený umelec. Na Miamskej univerzite sa ponoril do hodnotnej literatúry od Albeeho po Zolu, takže angažmán vo svete experimentálneho divadla sa mu zdal ako práve to, čomu by sa mal venovať. Nič to, že to predstavenie nehrali na Broadwayi, ba ani mimo Broadwaya, ale ako Stallone povedal – „mimo mimo Broadwaya“. V tomto prípade to znamenalo bronxskú štvrť Pelham Parkway. Mohol to byť prvý krok jeho veľkolepej kariéry. Jediný háčik bol v tom, že keď si vyzdvihol kópiu scenára, ledva v ňom niečomu rozumel.

„Je to jediná hra, ktorú Picasso napísal, a je na to dobrý dôvod, pretože bola strašná,“ vysvetľoval neskôr Stallone. Nemala zápletku. Vystupovali v nej postavy ako Cibula, Veľká Úzkosť a Šteniatka. Na javisku sa mali naraz ozývať smiech a prdenie. Jedna z tých príčettejších javiskových poznámok znela: „Objavia sa tancujúce tiene piatich opíc pojedajúcich

mrkvu.“ A keď Stallonemu ukázali jeho kostým, premkol ho *naozaj* zlý pocit. Aby nadobudol podobu svojej spolovice ľudskej a spolovice býčej postavy, mal si nasadiť červené rohy, do rozkroku si vložiť strapatú červenú parochňu a obrovský falošný penis, ktorý mu spôsobil poriadne problémy. „Bola to obrovská červená haraburda, ktorú ste si museli skrútiť a vopchať do predvádzacích plaviek, lebo bola fakt otravná,“ vybavuje si. „Fakt sa s tým nedalo chodiť.“

Keď raz večer skackal po ošarpanom pódiu, penis sa mu vymanil zo svojho látkového väzenia a ako pružina sa mykal hore a dolu, čím vyvolal vlnu neželaného smiechu. Po nasledujúcom predstavení skončil v nemocnici, keď ho jeden z hercov postriekal hasiacim prístrojom a zalepil mu ústa a oči. Tento incident zároveň znamenal stiahnutie predstavenia z repertoára po celých troch týždňoch a na Stalloneho tvári na nasledujúce štyri mesiace zanechal neprirodzený hnedý odtieň.

Táto absurdná výprava do absurdnej drámy by menej odhodlaného človeka vyhnala späť do náruče obyčajného života. Sylvestra Stalloneho však nemohli odradiť býčie, ba ani len levie genitálie. Kedykoľvek sa mu do mysle vkradli pochybnosti, zhlboka sa nadýchol a vyhnal ich preč.

Napokon, jeho literárny hrdina Edgar Allan Poe mu práve na takú príležitosť pripravil slová. „Tí, čo snívajú cez deň, sú znalí mnohých vecí,“ napísal Poe, „ktoré unikajú tým, čo snívajú len v noci.“

Stalloneho najväčším problémom bola od začiatku jeho tvár. Nebola to zlá tvár, vlastne bola veľmi výrazná, so zádušnými očami a zmyselnými perami. Lenže 6. júla 1946, v ten upršaný a veterný deň, keď v New Yorku prišiel na svet, sa niečo pokazilo. Keď sa Sylvester vynoril z matkinho lona a službukonajúci lekár mu kliešťami zovrel hlavu, prisilno ich zovrel a preťal mu tvárový nerv nad hornou perou.

Toto zranenie poznačilo Stalloneho výslovnosť. „Pripomína hrdelné tóny mafiánskeho nosiča rakvy,“ zažartoval raz svojím chrapľavým, trochu šušľavým hlasom. Zároveň to zranenie poznačilo jeho vzhľad so zľahka ovisnutou ľavou polovicou tváre. V škole ho deti častovali prezývkami ako Krivohuba, Sylvia či Pán Zemiaková hlava. „Naozaj som pripomínal Pána Zemiakovú hlavu, bol som úplne neforemný,“ povedal v roku 1990 jednému reportérovi. „Ako predloha pre nočnú moru,“ povedal zasa druhému. „Keby som súťažil s buldogom, povedali by ste, že buldog je na tom lepšie.“

Toto šikanovanie by nemuselo mať taký vplyv, keby vyrastal v harmonickej domácnosti. Lenže v newyorskej Hell's Kitchen a neskôr v Montgomery Hills v Marylande žil v rodine, ktorá mala od harmonickej veľmi ďaleko. Jeho otec Frank s nízkou, ale mohutnou postavou sa popri snoch o kariére speváka neúspešne usiloval udržať nad vodou svoje holičstvo. Jeho matka Jacqueline v nočných baroch predávala cigarety. Peňazí bolo málo a citovej podpory ešte menej. Stallone si spomína len na dve príležitosti, keď ho mama pobozkala a svojho otca prirovnával k citovo nestabilnému surovcovi Stanleyemu Kowalskému z predstavenia *Električka zvaná túžba*. Tvrdil dokonca, že svojho otca videl zjesť surového vrabca, udrieť pästou koňa a bez anestézy si zašívajú ranu – pravda, nie všetko naraz. Sylvester a jeho brat Frank junior často dostávali bitky, ktoré opakovane sprevádzali dve otázky: „Prečo nie si múdrejší? Prečo nie si silnejší?“

Začala sa v ňom hromadiť zlosť. Stallone vyzeral ako šestákový gangster a čoskoro sa tak začal aj správať. Brázdil svoju štvrt' a tehlami zabíjal muchy na autách. Keď jedného dňa s dáždnikom zoskočil zo strechy a zlomil si kľúčnu kosť, jeho otec povedal Jacqueline: „Z toho chlapca nikdy nebude prezident. Porodila si idiota.“ Kým oslávil dvanásť rokov, stihol si dolámať ďalších desať kostí. Opakovane ho vyhadzovali zo škôl a v jednej z nich ho učitelia zvolili za žiaka,

„ktorý s najväčšou pravdepodobnosťou skončí na elektrickom kresle“.

Prvou veľkou zmenou bol rozvod. Jeho rodičia spoločný život odpískali v roku 1957. Nasledovala Filadelfia, kde Jacqueline začala nový život s tamojším pizzovým kráľom Tonym Filitim. A potom prišiel film, ktorý všetko zmenil. Keď Stallone v trinástich rokoch v kine videl film *Herkules a kráľovná lýdska* v hlavnej úlohe s bývalým držiteľom titulu Mr. Universe Stevom Reevesom, neopantali ho herecké výkony. Napokon, nebolo to tak dávno, čo zaspal pri filme *V prístave*. Zaujala ho *sila*: Reevesove napäté šlachy, navreté žily a svaly také mohutné, že mohli každú chvíľu roztrhnúť plátno.

„Bolo to, ako keby som videl mesiáša,“ spomínal si neskôr Stallone. „Týmto chcem byť, povedal som si.“

Dalo sa za pomoci sily vymaniť z toho všetkého? Zo šikanovania, z bitiek, zatrpknutosti? Nevychovaný tínedžer tomu uveril. Každý kus domáceho nábytku sa stal provizórnym cvičebným náradím. Vždy keď naňho niekto namieril objektív, napol svaly, akoby bol Steve Reeves – až na chýbajúcu mužnú bradu a tógu. Aj jeho matka vymenila nočný život za cvičenie, otvorila si ženské fitnesscentrum U Barbelly a prívetivo sa usmievala aj vo chvíľach, keď Stallone na konce metly zavesil betónové tvárnice a začal s nimi cvičiť.

Otcova surová otázka „Prečo nie si silnejší?“ stratila význam, Stallone sa preto upriamril na tú druhú: „Prečo nie si múdrejší?“ Kúpil si slovník anglického jazyka, ktorý však nepoužíval na posilňovanie svalov, ale na čítanie. Každý deň sa naučil jedno nové slovo. So slovníkom sa rozširovala aj jeho predstavivosť. V škole napísal jedenapolstranovú esej o tom, aké by bolo zjesť auto. Dostal päť mínus.

Stále bol výtržník a neporiadnik, v škole z okna vystreľoval šípy a zmastil každé decko, ktoré si z neho ťahovalo, ale v jeho vnútri sa začala formovať aj citlivá umelecká

duša. A keď sa jeho matka dočítala o americkej škole vo švajčiarskych Alpách, kde tak zúfalo potrebovali študentov, že boli ochotní prijať aj štvorkára, ocitol sa v Európe, kde vo výške 1500 metrov našiel prostredie, ktoré tento rozvoj podnecovalo. „Najprv sa mi z nedostatku kyslíka krútila hlava,“ opisoval Stallone. „Všetci nosili barety, briadky, hovorili po francúzsky a netušil som, čo mám robiť.“ Pustil sa teda do skúšania nových vecí. Zmeneným hlasom si na pásku nahrával recitácie básní Walta Whitmana a potom si ich púšťal. Začal maľovať a písať verše. S oneskorením naberal vzdelanie, no nezbavil sa ani svojho pouličného kumštu: za dvadsaťdolárovú odmenu spolužiakov učil, ako simulovať astmatický záchvat.

Až do príchodu do Švajčiarska nejavil o herectvo väčší záujem. Keď Stallone uvažoval o svojej budúcnosti, sníval o kariére pastiera či kováča, o mužných a samotárskych povolaniach. Ako osemročný síce ako skautské vlčá schuti stvárnil dolnú polovicu medveďa Smokeyho, no v dospelosti sa mu to už zdalo zženštilé. Napriek tomu sa na vysokej škole zúčastnil na konkurze na rolu v hre *Smrť obchodného cestujúceho*. Mal zaimprovizovať vetu: „Miláčik, nemôžem ti ponúknuť viac než zopár hviezd a úlomok nesmrteľnosti.“ Učiteľ herectva jeho výkon zhodnotil slovami: „Na človeka, ktorý vyzerá ako neandertálec, to nebolo zlé.“ Stallonemu prischla rola Biffa a raz večer vďaka nezamýšľanej udalosti zažil druhé zjavenie.

„Bol som na pódiu a vôbec som nebol nervózny – mal som pocit, že mám všetko pod kontrolou,“ uviazlo mu v spomienkach. Potom sa mu však situácia vymkla spod kontroly: Stallone v súlade so scenárom odhodil rádio, to však preletelo cez zákulisie a zhodilo veľkú časť kulís. „Všetci sa začali smiať. Lenže dráma na javisku na divákov pôsobila tak mocne, že sa neprestali koncentrovať. Vtedy som si to uvedomil: Chcem robiť toto.“

Napokon, v koľkých povolaniach vás odmenia za to, že zničíte izbu?

V roku 1969 Stallone prišiel do New Yorku. Bol na mizine, ale odhodlaný stať sa hviezdou. Na šesť dní sa usadil vo všami prelezenom byte a ďalších jedenásť nocí prespal na lavičke na autobusovej stanici, kde sa snažil prepočúť hlasy feťákov. Svoj skromný majetok si každú noc za dvadsaťpäť centov odkladal do skrinky v úschovni. Cez deň križoval mestské ulice a hľadal svoju príležitosť. Žiadna však neprichádzala. Jeho prvý konkurz na rolu vo filme *Osud a ľudské oči* bol fiasko. Jeho postava menom Rocky prischla Zooeymu Hallovi, ktorý neskôr zažiaril vo filme *Zmrzačím mamu*.

Namiesto toho sa prvý raz objavil v erotickom filme *Večierok u Kitty a Studa* (ktorý neskôr uvádzali pod názvom *Taliensky žrebec*). Nakrúcal sa dva dni, jeho súčasťou je nahá tancovačka a Stalloneho celkom prvá akčná scéna, v ktorej v zasneženom Central Parku preskočí plot. Ako honorár zinkasoval dvesto dolárov, vďaka ktorým sa dostal z autobusovej stanice, ale snaha nájsť si agenta opakovane narážala na rovnakú reakciu: „O váš typ nie je záujem.“ V praktickom živote v ľuďoch často vyvolával neistotu (jeden predavač naňho vytiahol pištoľ, lebo v ňom videl banditu), ale keď sa pokúšal získať rolu gangstra v *Banánoch* Woodyho Allena, ten ho odmietol ako málo hrozivého. Presnejšie povedané, platilo to až do chvíle, keď si so svojím kamarátom a tiež aspirujúcim hercom zašpinili tváre popolom, natreli si vlasy vazelínou a pri návrate Allena tak vydesili, že im tie roly zveril.

Stallonemu nevychádzal sen, v ktorom si mal niekto všimnúť jeho poetické srdce. V roku 1973 obsadil dôležitú rolu v kontrakultúrnej dráme *Rebel* a rok nato hral vo filme *Páni Flatbushu* o dobrodružstvách štvorčlenného gangu chlapíkov v kožených bundách, ale ani v jednom prípade nebol so svojou rolou stotožnený. A vo *Flatbushi* sa

s Richardom Gerom dostal do čudesného sporu, v ktorom zohrala rolu žltá pochutina. „Promenádoval sa v tej svojej priveľkej motorkárskej bunde, ako keby bol najdrsnejší rytier spoza okrúhleho stola,“ spomína si Stallone na Gera. Nasleduje opis šarvátky na zadnom sedadle toyoty, kam si Gere prisadol s horčicovo-kuracím sendvičom v rukách: „Na stehne mi pristál prúd mastnej horčice. Lakťom som ho štuchol do hlavy.“ Gere z projektu vycúval.

Jediný, kto v neznámom Stallonem videl prísľub, bol producent béčkových filmov Roger Corman. V roku 1975 sa ašpirujúci herec objavil v dvoch Cormanových filmoch. Vo filme *Capone*, o ktorom sa neskôr hovorilo ako o „degenerovanom bratrancovi *Krstného otca*“, hral gangstra, ktorý zradil svojho mafiánskeho bosa, zatiaľ čo v *Ceste gladiátorov 2000* stvárnil Gulometa Joa Viterba, ktorý si na blatníku auta vozil obrovskú britvu. „Do *Cesty gladiátorov* priniesol práve to pseudomačovstvo, o ktoré mi išlo,“ spomína Corman.

Nasledovala ďalšia gangsterka (tentoraz vo filme *Väzeň z Druhej Avenue* hral Jack Lemmon, pri ktorom však napokon vyšlo najavo, že nie je zločinec), vďaka čomu Stallonemu aspoň pribúdali herecké zárezy, ale aj tak bol deprimovaný. Vlna vzrušenia, ktorú zažil vo Švajčiarsku pri účinkovaní v predstavení *Smrť obchodného cestujúceho*, dávno odznela. Vrhol sa teda do čohosi, čo mohol mať pod kontrolou – do písania.

Keď prvý raz dorazil do New Yorku, mal so sebou výtláčok scenára k *Bezstarostnej jazde*. A nie preto, že by nejako zvlášť obdivoval herecký prejav Dennisa Hoppera, Petra Fondu alebo Terryho Southerna. Presnejšie povedané, keď si toho leta film pozrel, nazdával sa, že by to zvládol lepšie. A takmer akoby to chcel dokázať, pustil sa do písania.

Stalloneho prvotiny neboli oveľa súvislejšie ako jeho školské esejistické pokusy na tému jedlého automobilu – svoje veľkolepé scenáristické dielo s názvom *Jedným dychom*

nahlas krič a potichu šepkaj neskôr opísal ako „180-stranový odpad“. Napriek tomu mu písanie dodávalo pocity úspechu, a hoci sa mu nepodarilo predať ani jediný scenár, chopil sa príležitosti a snažil sa prispieť k dialógom vo filmoch, na ktorých sa podieľal. V *Ceste gladiátorov 2000* prispel touto replikou: „Vieš, Myra, podľa niekoho si možno zlatý. Ale podľa mňa si jeden veľký spečený zemiak.“ Keď tú repliku režisér Paul Bartel zamietol, zasiahol Roger Corman a presadil ju. „Slyova úprava je naozaj lepšia ako to, čo je v scenári,“ povedal som. „Podrž ho a nechaj to tam.“

Popri hraní Stallone vzal akúkoľvek prácu, ktorá sa mu naskytla: pracoval ako uvádzač v kine, vyhadzovač a odrezával rybacie hlavy. Popritom však neprestával písať pod pseudonymami ako Q. Moonblood alebo J. J. Deadlock. Medzi jeho dielami bol aj príbeh o rockovej hviezde, ktorá zomiera na chorobu, ktorá sa dá liečiť len banánmi. Scenár s názvom *Smutné blues* sa končí smrťou speváka na pódiu uprostred koncertu. Ďalší scenár *Kým odídu mladí* bol o nezamestnaných hercoch, ktorí sa od samého zúfalstva rozhodli najprv uniesť producenta, ktorého potom pichnú do mixéra – čitateľ sa tu nemusel namáhať hľadaním odkazu medzi riadkami. Všetky scenáre boli odmietnuté, ale predstavivosť ho neopúšťala, a tak okná svojho bytu nastriekal čiernou farbou a pokračoval v písaní. Raz počas štrnásťhodinového maratónu napísal šesť polhodinových pilotných televíznych relácií. Ani jedna sa neujala.

Mohol to vzdať. Väčšina ľudí by to aj vzdala. Lenže Stallone bol bojovník, a tak sa znova pustil do písania. Tentoraz sa pustil do „drámy z nechutnej, prehnitej uličky“ o „dobrom chlapíkovi obklopenom zlými ľuďmi“. Bola o ďalšom bojovníkovi. O chlapíkovi menom Rocky Balboa.

Hollywoodsky producent Irwin Winkler tvoril polovicu producentského štúdia Chartoff-Winkler a bol to zanedbaný

človek. Na hrubého surovca, ktorý sa objavil v jeho kancelárii, nemal veľa času. „Bola to jedna z tých nepríjemných debát, keď sa pozeráte na hodinky a uvažujete, kedy ubehne dosť času, aby ste ho mohli požiadať o odchod,“ spomína si Winkler. „S jeho prijatím sme váhali, pretože sme práve neobsadzovali žiadny film a nemal ktovieaké herecké portfólio. Vlastne sa nebolo o čom poriadne rozprávať.“

Rozhovor sa zadrhával a ašpirujúci herec neurobil na prítomných ktovieaký dojem: jeho dovtedy najväčším hereckým zárezom bolo účinkovanie v *Pánoch Flatbushu*, čo však nevidel Winkler ani jeho partner Bob Chartoff. Napokon sa rozhovor celkom zasekol a ich host' sa smutne pobral ku dverám. Vtom sa Stallone zháčil, otočil sa a vyhrkol: „Mimochodom, píšem aj scenáre.“

Winkler bol skeptický (väčšina scenáristov pripomínala skôr Woodyho Allena ako niekoho, kto by od Woodyho Allena žiadal peňaženku), ale zároveň bol zvedavý. Ako prvý im Stallone poslal scenár o intrigánskych oportunistoch z Hell's Kitchen v štyridsiatych rokoch, ktorý však v štúdiu odmietli. Druhý scenár o smoliarskom boxerovi však už vyzeral sľubnejšie. „Práve sme sa od Paramountu pokúšali získať práva na film o boxerovi s Johnom Gargieldom, ale Paramount nás poriadne dusil,“ vraví Winkler. „Týmto scenárom sa ten problém vyriešil.“

Zatiaľ čo film Paramountu *Telom a dušou* z roku 1947 bol o ničivej moci peňazí, vďaka ktorej sa málo známy boxer stáva bábkou v rukách mafiánov, *Rocky* bol každým cólom cnostnou postavou. Krátko pred prijatím u Winklera a Chartoffa v roku 1975 bol Stallone v Ohio svedkom legendárneho zápasu medzi majstrom sveta v ťažkej váhe Muhammadom Alim a Chuckom Wepnerom. Zvítazil sebaistý Ali a diváci skandovali jeho meno, Stalloneho však fascinoval outsider Wepner, ktorý trénoval v divočine Catskillských hôr, dostal sa až sem a vydržal boxovať pätnásť kôl. Napriek tomu, že

v ringu vypustil potoky krvi, Stallone o ňom krátko po zápase skonštatoval, že „nech sa stane čokoľvek, navždy môže nosiť hlavu pevne vztýčenú“. V najčerstvejšom Stalloneho scenári sa Wepnerovo nezlomné odhodlanie prelialo do postavy Rockyho Balbou, známeho tiež ako Taliansky žrebec.

To isté platilo pre trápenie samého herca. Ten sa medzitým s manželkou Sashou presťahoval do Los Angeles, ale jeho finančná situácia sa nezlepšila. Presnejšie povedané, bol vydesený. So 106 dolármi v banke trúsil smutné vtipy, podľa ktorých na tom boli tak mizerne, že ich bulmastif Butkus bol odkázaný na jedenie vlastných vší. Prinajmenšom na papieri tak dokázal Rockymu dopriať vzostup, ktorý jemu život nedopriaval. Filadelfský bojovník dostal príležitosť prevrátiť naruby všetky predpoklady, pripraviť sa na súboj s pyšným majstrom sveta Apollom Creedom a rovnako ako Wepner s ním vydržať v ringu celých pätnásť kôl.

Keď Winkler s Chartoffom prejavili záujem, Stallone sa nadšene pustil do prepisovania svojich nápadov. Tri a pol dňa nespali, zatiaľ čo Sasha na stroji prepisovala jeho nezrozumiteľné čarbanice. „Opakovane sme videli vychádzať a zapadať slnko, jedli sme postojacky, Sasha bojovala za písacím strojom a fackami sa udržiavala pri vedomí,“ opisoval tie udalosti po dvoch rokoch. Scenár pomaly naberal ľahšie črty, vedľajšie postavy stratili čosi zo svojej zlovoľnosti, sám Rocky sa stal cnostnejší, hoci nie práve najbystrejší, a vzťah s jeho priateľkou Adrian otvorene romantický. Keď si producenti prečítali scenár, okamžite si ich získal. Okrem toho si hneď vyrátali, že sa dá nakrútiť za pár drobných.

Scenár už menej nadchol ľudí v štúdiu United Artists, s ktorým malo štúdio Chartoff-Winkler uzavretú dohodu o spolupráci. „Spakruky ho odmietli,“ vraví Winkler. „Nikto sa nechce pozeráť na bitkársky film,“ tvrdili. „On je škaredé káča. Ona je škaredé káča. Je tam ten vyšinutý brat Paulie. Prečo by mu majster sveta dával príležitosť? Ženy nechodia

na bitkárské filmy. 'Dali nám celý zoznam dôvodov, s ktorými môže štúdio vyrukovať, keď sa mu do niečoho nechce.'

A tam sa problémy nekončili. Stallone trval na tom, že nebude len autorom scenára, ale zároveň stvárni hlavnú rolu. Napokon, kto by toho filadelfského čudáka mohol pochopiť lepšie ako on? Lenže United Artists chceli obsadiť niekoho sentimentálneho, napríklad Burta Reynoldsa či Ryana O'Neala, nie nejakého niktoša so psími očami, ktorý sa z ničoho nič objavil v Hollywoode v hrdzavom oldsmobile. Štúdio Stallonemu postupne ponúkalo čoraz viac peňazí za to, že sa vzdá hereckej roly, napokon celý okrúhly milión, on však vždy odmietol. Napokon producenti prišli s riešením. V zmluve s United Artists mali špeciálnu klauzulu, podľa ktorej si môžu robiť, čo chcú, ak sa rozpočet zmestí do mikroskopického milióna dolárov a prípadné dodatočné náklady pokryjú z vlastného vrečka. 'V tej chvíli sme sa do toho filmu pustili z trucu,' priznáva Winkler.

Hoci na Stalloneho herecký honorár vyčlenili len 23 000 dolárov, ten bol nadšený a pustil sa do cvičenia. Vstával o štvrtej ráno, celé dni trávil v posilňovni, udieral do boxovacieho vreca, až mu krvácali hánky a pokrivil si palce. Hoci mohol pôsobiť nemotorne, bol odhodlaný vyzeráť ako skutočný boxer v ringu. A 3. decembra 1975 so Sashou a ich psom (ktorého musel Stallone v núdzi predať, ale podarilo sa mu ho zasa kúpiť) nastúpili do vlaku z Los Angeles do Filadelfie, kde sa malo nakrúcať.

Z tej cesty sa rýchlo vykluli galeje. 'Sly trčal v malom kupé s Butkusom, ktorý mal problémy s plynatosťou,' vysvetľuje Winkler. Stallone tie chvíle opisuje farbistejšie: 'V tom kupé burácali plynové erupcie a so Sashou sme sa skoro povracali. Nechýbalo veľa, aby som mu ten odporný otvor zapchal zátkou.' Zatiaľ čo si znova a znova prechádzal scenár, ich záchod začal samovoľne splachovať a sprievodca v jednom kuse písal. Keď zo záchoda vyšplechla voda na karmínový koberec,

na ktorom ležal Butkus, jeho srst' sa sfarbila do sýtočervena. Nasledujúcich jedenásť hodín ho Stallone oplachoval.

Samo nakrúcanie išlo tak rýchlo a bolo tak skromne financované (namiesto produkčnej kancelárie mali dodávku a Stallonemu ako šatňa poslúžilo maskérske vozidlo), že málokto zo zúčastnených by mu dával väčšiu šancu na úspech. Na produkcii filmu sa podieľal aj vynálezca Garrett Brown a skúšanie jeho zariadenia Steadicam inšpirovalo vznik jednej z najveľkolepejších scén filmu, keď Rocky triumfálne zdolá sedemdesiatdva schodov vedúcich ku Galérii umenia vo Filadelfii. Podľa Browna malo nakrúcanie *Rockyho* ďaleko od *Cesty ku sláve* či *Maratónca*, teda od dvoch ďalších hollywoodskych filmov, na ktorých sa podieľal. „Moje prvé stretnutie so Stallonom bolo nezabudnuteľné,“ vraví Brown. „Vo svojich sivých teplákoch obsadil prostriedok nášho jediného karavanu. V prednej časti sa pripravovalo jedlo a vzadu zapáchali záchody. Spýtal som sa ho, či tie záchody fungujú, na čo zamrmlal: ‚Keď tam nenaložíš olovo, všetko bude v pohode.‘“

Rozpočet bol taký mizerný, že všetci účinkujúci aj členovia štábu bývali v moteli. Na obed zamierili do najbližšej talianskej reštaurácie a napchali sa lacnými cestovinami. A nebol čas na prípravu veľkolepých scén či opakované zábery. „Je tam záber, keď prechádza cez parkovisko a vzadu spoza múrika vidno hovadsky silné svetlo z filmového reflektora,“ vraví strihač Richard Halsey. „Všetci mi hovorili: ‚To nemôžeš použiť.‘ A ja na to: ‚Vyzerá to dobre! Komu to vadí? Aj tak si to nikto nevšimne.‘“ Winkler, ktorý sa súbežne s Rockym podieľal na výrobe filmu *New York, New York* Martina Scorseseho so štrnásťmiliónovým rozpočtom, hovorí: „Bola to fakt partizánčina. Popravde, museli sme obabrať veľa vecí, aby to vyzeralo aspoň znesiteľne.“

Šestáková atmosféra však priala filmovému obsahu aj lokalite. Výrobu filmu poznačil Rockyho skromný, ale

nepoddajný postoj, takže Stallone v prvých dňoch nakrúcania ochotne nabehal kilometre a kilometre, urobil čokoľvek, čo bolo potrebné na získanie správnych záberov z tréningu. „Behali sme po celom meste,“ spomína si Brown. „Po vlakových koľajiskách, neupravených poliach a po elegantných chodníkoch pozdĺž riek Delaware a Schuylkill. Všade, kde sme sa objavili s kamerou, to bolo inšpiratívne a nové.“ A keď sa potom vrátili do Los Angeles, kde ich čakalo nakrúcanie interiérových scén, ľudia zo štábu sa začali pozeráť jeden na druhého s otázkou: „Žeby sme z toho nakoniec čosi vytrieskali?“

Strihač Scott Conrad, ktorého k práci prizval Halsey, aby mu pomohol so spracúvaním dvadsiatich šiestich tisícov metrov záberov boxerského zápasu, si to uvedomil, keď sa pustil do prvého strihu scény, v ktorej tréner Mickey v podaní Burgessa Mereditha príde za Balboom do jeho bytu, aby sa mu ponúkol za manažéra. „Potreboval som tvoju pomoc pred desiatimi rokmi, chápeš?“ povie Rocky Mickeymu so svojou ťažko potláčanou frustráciou. „Nikdy si mi s ničím nepomohol. Mal si to na háku.“ Conrad o tom vraví: „Pri prezeraní čerstvo natočených záberov si ma získal. Pozeral si s Burgessom Meredithom z očí do očí. Ešte aj keď na to teraz myslím, behajú mi po tele zimomriavky.“

Stallone film doplnil osobnými maličkosťami: na fotografiách na Rockyho zrkadle sú jeho príbuzní – jeho otec Frank počas významného zápasu zvoní na zvonec, vo filme sa dokonca mihne aj Butkus v role Rockyho psa, rovnako ako dve korytnačky Cuff a Link, ktoré sám Stallone kúpil v obchode s domácimi zvieratami. Hranica medzi filmovou postavou a hercom sa rozostřila. A hoci režisérom filmu bol na papieri John Avildsen, Stallone sa často ozýval s vlastnými návrhmi. „V jednom kuse chodil za Johnom aj za ostatnými hercami, a tak mi to vyhovovalo,“ vraví Winkler. „Naozaj, naozaj ochotne pomáhal s hocičím, čo súviselo s filmom.“

Skúsenému režisérovi Avildsenovi, ktorý mal na konte už deväť filmov, to nebolo po chuti. Rozhodne to platí pre chvíle, keď sa *Rocky* dostal do postprodukcie. Keď sa Stallone začal objavovať v strižni štúdia MGM, občas to prítomným dvíhalo kútiky. „Sly sa objavil v tom svojom novom fáre s čier-no-bielym koženým čalúnením,“ spomína Halsey. „Jasné, že si z neho všetci ťažovali – bolo to hrozne snobské. Ale bol to správny chlap, viete?“ Stallone so sebou dokonca vodil aj Butkusa. „Všetci sme toho psa mali radi, ale jeho hrozne šťvalo, že Butkus je taký vlúdny,“ opisuje Halsey. „Jeho pes ktovieprečo stratil hlas, tak ho poslal do psej školy.“

Inokedy však zavládla menej priateľská atmosféra. „Keď som bol s nimi, nemohli so mnou vybabrať,“ spomínal neskôr Stallone. „Nemohli si len tak povedať: Vystrihnime tento detailný záber na Slya – určite nie, keď som sedel pol metra od nich. Tým, že som bol na mieste, som ich nútil rešpektovať môj scenár a môj výkon.“ Jedného dňa sa hlavný hrdina rozčúlil už cestou do štúdia, lebo si predstavil scenár, v ktorom Avildsen trval na vystrihnutí scény Rockyho s Adrian („Zúril som ako zmyslov zbavený.“), že len čo vošiel do štúdia, začal na režiséra ziapať. Inokedy pred koncom pracovného dňa, keď sa Avildsen a dvaja strihači poberali z premietacej miestnosti MGM číslo 9, režiséra znepokojil Stalloneho nečakaný príchod. „Avildsen robil, čo mohol, aby ho udržal mimo strižne,“ vraví Conrad. „Stallone volal každý deň a snažil sa dostať k Johnovi, ale John ho stále odbíjal a odbíjal. Raz, keď bol Avildsen pri strihacom zariadení, zavolali mu z vrátnice, že Stallone je na ceste za ním. Čo najrýchlejšie nahádzal svoje veci do tašky a práve bol na odchode, keď sa vo dverách objavil Rocky.“

Keď sa okolo neho Avildsen pokúsil prešmyknúť, Stallone mu rezolútne zatarasil cestu slovami: „John, musím sa s tebou porozprávať o filme.“

„Musím ísť,“ zamrmľal Avildsen. „Nieкто ma čaká.“

Trochu sa natáhalo, keď vtom Stallone odrazu schmatol režiséra, zdvihol ho zo zeme a posadil ho späť do premietacej miestnosti.

„Ako som povedal,“ zopakoval, „*musím sa s tebou porozprávať o filme.*“

V štúdiu United Artists *Rockyho* aj po zostrihaní a pridaní triumfálnej hudby Billa Contiho naďalej vnímali ako beznádejný prípad. Riaditeľ štúdia Arthur Krim zaspal pri predbežnej projekcii a prezident Eric Pleskow producentom poslal list, v ktorom im navrhol, aby zvážili uvedenie filmu len v televízii. Padlo rozhodnutie neprihlásiť ho na filmový festival v Cannes.

V roku 1976 sa najviac rozprávalo o ponurých, cynických filmoch (*Taxikár*, *Carrie*, *Televízna spoločnosť*), v ktorých hlavné postavy buď zomreli, alebo sa aspoň ocitli na zemi vo vlastnej krvi. Zato *Rocky*, ktorý bol síce miestami drsný a surový (a hlavný hrdina tak celkom nezvítazil), mal iný odkaz. Ak sa nikdy, nikdy nevzdáte, môžete sa vlastnými silami prebiť hore.

Z istých miest voči tejto optimistickej filozofii zaznievali výhrady. Podľa kritika *New York Times* Vincenta Canbyho bol *Rocky* „sentimentálny filmík zo slumu“. Priaznivcov však bolo oveľa viac. Po projekcii pred členmi Akadémie filmových umení a vied sa film dočkal potlesku postojačky. A keď sa dostal do kín, len v Spojených štátoch zarobil 117 miliónov dolárov, čo bolo viac, ako zarobili *Taxikár*, *Carrie* a *Televízna spoločnosť* dovedna. Uštedril tak Hollywoodu knokaut a stal sa najúspešnejším filmom roka. Bolo zrejmé, že medzi divákmi náhle znova zavládol hlad po filmoch, ktoré prinášajú nádej. „Všetci sme mali za sebou Vietnam, mládežnícke vzbury, Nixona a inštalatérov z Watergate,“ konštatuje Winkler. „A odrazu sa objaví tento film, ktorý nám hovorí: ‚Ak si budete veriť, máte pred sebou úžasnú

príležitosť. ‘Prinášal príbeh, ktorý ľudia v tom čase chceli počuť.’“

Bolo to tu: nástup novej vlny akčných filmov so samotárskym hrdinom, ktorý čelil celému svetu, mal čo robiť, ale odmietal sa vzdáť. A Stallone bol novým typom hrdinu: nebol šlachovitý a sústredený ako De Niro, Al Pacino alebo Redford, ale mohutný a trochu nemotorný. Prípadne ho môžeme nazvať starým hrdinom, ktorý vstal z mŕtvych. V novinách *Philadelphia Bulletin* o *Rockym* vyšiel článok s titulkom „Hollywoodsky filmový hrdina sa vrátil“. Keď Stalloneho nominovali na Oscara za najlepšie herecký výkon v hlavnej role, ale aj za najlepšie pôvodný scenár, viacerým ľuďom sa to zdalo neuveriteľné. Zmestí sa ten chlap vôbec do smokingu? Zmestil sa a dobrodružstvo, ktoré sa začalo osemdesiatštyrihodinovým maratónom za písacím strojom a prdiacim psom, sa skončilo návštevou sály Dorothy Chandlerovej v požičanom smokingu (cestou mu odpadol motýlik), keď na pódiu s Muhammadom Alim simulovali boxerský zápas.

Napriek tomu, že *Rocky* získal cenu za najlepšie film, Stallone nepremenil ani jednu nomináciu. „Poviem vám, že keď sa mu nič neušlo, fakt ho to zrazilo na kolená,“ vraví Conrad, ktorý si spolu s Halseym odniesol Oscara za najlepšie strih. „Sedeli sme jeden rad za ním po pravej strane a vždy, keď ho vynechali, bolo skoro vidieť, ako sa mu skrčila tvár.“ Napriek tomu sa Stallone ocitol na výslňi a vlastným písaním si vďaka rozprávke o žobrákovi, z ktorého sa stal boháč, vydláždil cestu z biedy na vrchol. „Vďaka tomuto filmu sa Sylvester Stallone stal najjagavejšou novou hviezdou roku 1976,“ skonštatoval časopis *Hollywood Reporter*. „Ako by možno povedal Frank Capra: ‚Tu je to možné.‘“

Po novom si Stallone podával ruky so smotánkou filmového priemyslu, ako aj s vychádzajúcimi hviezdami, medzi ktorými nechýbal istý aj od neho väčší Rakúšan. Na udeľovaní

Zlatých glóbusov Stallone neveriacky cível na osobu, ktorá si prevzala ocenenie za najlepši herecký debut. Z toho chlapa, ktorého posadili za rovnaký stôl, vyžarovalo sebauspokojenie a pri jeho mene ľudia dvíhali obočie: Arnold Schwarzenegger.

„On sa tam nafukoval a nafukoval a nafukoval,“ spomínal neskôr Stallone. „A potom konečne prišiel na rad *Rocky*. Najprv sme nevyhrali túto kategóriu a potom som nedostal cenu pre najlepšieho herca. ‚Kriste, to je zlý sen,‘ vravel som si.“ Keď večer pokročil a Stallone bol čoraz mrzutejší, nemohol sa ubrániť pohľadu na toho Schwarzeneggera. Napokon nad jeho sklamaním zvíťazilo nadšenie, keď *Rocky* dostal cenu za najlepši film. No namiesto toho, aby sa Stallone sústredil na pódium, jeho emócie smerovali inam – najmä na opačnú stranu stola, kde sedel najlepši herecký debutant. „Chytil som tú obrovskú vázu s kvetmi,“ vraví, „a zhodil som ju jeho smerom.“

Keď sa váza rozbila a na bezchybný koberec hotela Beverly Hilton dopadli lupene, prítomné celebrity od Roberta Wagnera po Farrah Fawcettovú zatajili dych. Stallone so Schwarzeneggerom si pozreli do očí. A hoci to v tej chvíli ešte nikto nevedel, ani len oni dvaja, práve sa začala nová éra v dejinách Hollywoodu. Ružami rozpútaná vojna.

A lietali v nej guľky.

2. KAPITOLA

TANK

PODOBNE AKO STALLONE, aj Arnold Schwarzenegger mal vo formatívnom veku blízky kontakt s levmi. Niežeby za nimi šiel. Namiesto toho postával za kovovými mrežami a pozorne sa na ne díval, ako sa naťahujú a vrčia, aby potom mohol v telocvični kopírovať ich pohyby.

„Musíte sa naťahovať ako veľké mačky,“ vravel ľuďom a nikdy sa nezabudol zmieniť, že sa narodil v znamení leva. „Keď čítam, akí by mali byť levi, a potom si vyhodnotím, aký som ja, dokonale to sedí.“

Intenzívna sebaistota, ktorá vo Schwarzeneggerovi vyvolávala náklonnosť k dvestokilovému africkému predátorovi, preňho bola príznačná od začiatku.

Narodil sa v roku 1947 v rakúskej roľníckej dedine Thal a ako chlapec si úspešne podmanil príslušníkov amerických okupačných vojsk. Tí každé ráno pred jeho domom zastavili svoj obrnený transportér so štyridsaťmilimetrovými kanónmi a odviezli ho do školy. Nikto, kto poznal mladého Arnolda, by nebol prekvapený, že si dokázal zaistiť vojenskú eskortu. Napokon, ten chlapec nebol priemerný obyvateľ Thalu. „Isté veci som si v detstve musel odprieť,“ napísal v roku 1977, „a myslím, že práve to vo mne podnieťilo chuť dosahovať úspechy, vyhrávať v iných disciplínach, byť najlepší.“

Jeho domov bol v istom zmysle tichým útočiskom pred okolitým svetom. Jeho matka Aurelia hrala na citare a Arnoldovi a jeho staršiemu bratovi Meinhardovi spievala uspávan-ky. Okolo nich sa motali mačky. A zo svojho žltého domčeka mali výhľad do lesa, v ktorom sa nachádzali ruiny starobylého hradu. Bolo to trochu ako v rozprávke. V tej rozprávke však nechýbal ani zlosyn: Arnoldov otec Gustav mal zlostnú povahu, v minulosti bol členom nacistickej strany a po zrútení Hitlerovho režimu v ňom kypeli pocity viny a zlosti. Gustav si svoj hnev často vybúril na svojich dvoch synoch. „Ťahal ma za vlasy, mlátil remeňom,“ spomínal Schwarzenegger po piatich desaťročiach. „Videl som veľa vecí, ktoré zlomili ich vlastní rodičia, čo mali Nemci a Rakúšania v povahe.“

Toto dieťa sa však nemienilo dať zlomiť.

Naopak, spevnelo. Schwarzenegger sám seba vnímal ako kus železa a každú výzvu, na ktorú natrafil, ako kladivo, ktoré z neho ukuje oceľ. Dostal facku? Bola to príležitosť prejsť schopnosť vzdorovať bolesti. Nemal doma záchod? Ako hrdina v antickej báji použil nádobu. Keď ho jeden z ich kocúrov, čiernosrstý nespokojenec Mooki, pazúrmí driapal po tvári, Arnold sa len smial.

Keď ako pätnásťročný objavil posilňovanie, bol to len ďalší prirodzený krok v procese sebaspevňovania. Jeho nové telo sa malo stať brnením, ktoré nikdy nevyzlečie.

Začalo sa to novinovou fotografiou, na ktorú Schwarzenegger narazil v škole. Bol na nej Mr. Rakúsko Kurt Marnul, ktorý svojou surovou silou na vzpieračskej lavici práve vytlačil 180 kilogramov. Školáka to chytilo za srdce. Jeho prvé posilňovanie dopadlo katastrofálne – prepálil to, nohy mal ako z gumy a cestou domov na bicykli skončil v jarku. Netrvalo však dlho a začal naberať objem, stal sa súčasťou novej komunity, v ktorej sa učil čudné slová ako „medzirebrové svaly“, „deltový sval“ a „chrbtový sval“. Steny detskej izby pokrýl plagátmi sporo odetých svalnáčov, čím u svojich rodičov

vyvolal záchvat paniky, lebo sa zľakli, že je gej. Jeho matka zavolala miestnemu kňazovi, aby si s chlapcom pohovoril, zatiaľ čo jeho otec zvolil o čosi brutálnejší nástroj – svoju päšť. „Povedal mi, že moje posilňovanie je nanič,“ spomína si Schwarzenegger. „Že by som mal robiť niečo užitočné, ísť von a narúbať drevo.“

Drevo ho však nepriťahovalo tak ako železo. Konečne sa cítil pri sile. Osobne sa stretol so samým Marnulom, ktorý súhlasil, že ho bude trénovať, začal chodiť na súťaže a zistil, že dvíhanie závaží mu ide lepšie, keď ho povzbudzuje výskanie publika. Keď sa stal terčom záujmu žien, nebránil sa mu, potom sa mu otvoril, ale nevyhľadával vzťahy a nedovolil, aby mu chlípne dobrodružstvá obmedzovali tréningový plán.

Keď raz v nedeľu po dlhej a divokej noci dorazil do posilňovane, zistil, že sa tam nesvieti a je zamknuté. Žiadny problém – vyliezol na strechu a vnikol dnu cez strešné okno. Potom osamote cvičil a triasol sa od zimy. Takto aspoň nemusel čakať, až sa uvoľnia činky a závažia.

Nekonečnými porciami mäsa poháňaný Swarzenegger (obľúbené býčie žľazy nazýval „Arnoldov bielkovinový burger“) rástol a rástol. Keď jeho kamaráti v posilňovni prehodili, že má slabé lýtko, mučil ich celý rok, kým sa nevydúvali ako balvany. Keď si vypracoval lýtkové svaly, zameral sa na skrotenie deltových. Napísal si mantru („Arnold, si najlepši“), ktorú si nahlas opakoval zo desaťkrát denne. Nebolo pochybností, že dráha profesionálneho kulturistu je mu predurčená. Napokon, kde inde vás mohli ovenčiť takým veľkolepým titulom ako Mr. Universe?

Na ceste ho však čakala menšia obchádzka: rok povinnej služby v rakúskej armáde. Aj tam si však vďaka narukovaniu k tankistom vedel posilniť svoj mužný imidž. V osemnástich rokoch sa každý deň vyštveral do päťdesiattonového kovového monštra M47 Patton, čo bolo meno amerického

generála, a vyrazil do akcie. Schwarzeneggerovi táto rola pristala, ale ako sa ukázalo, bol mizerný vojak. Raz opustil nezabrzdené vozidlo (ktoré sa vzápätí skotúlalo do rieky), inokedy ním prerazil garážové dvere a praskol vodovodnú rúru. Na vlastnej koži sa dôverne oboznámil s koncepciou samoväzby, ale neprekážalo mu to a celý deň robil kľuky. Keď práve nesedel vo svojom Pattonovi, cvičil aspoň štyri hodiny denne a jeho telo sa zväčšovalo takým tempom, že mu museli vydať väčšiu uniformu.

Po vojne si ďalej vytyčoval ciele, ktoré potom demoloval. Keď stál na pódiu, predstavoval si, že je ako King Kong, ktorý sa však nenačahuje po Fay Wrayovej, ale po trofejach. „Vyhýbal som sa všetkému, čo by mi mohlo stáť v ceste,“ vraví. „Zo zoznamu som vyškrtol dievčatá – s výnimkou prostriedku na uspokojovanie sexuálnych potrieb. Vyškrtol som aj rodičov.“ Navštívil Londýn a dokonca aj Južnú Afriku, kde sa pod váhou svalov a kovu zrútilo pódium.

Najviac ho však priťahovala Amerika. Ako dieťa v ospanlivom Thale si Schwarzenegger predstavoval Ameriku ako to najjagavejšie miesto na svete, kde sa človeku môže splniť každúcky sen. Napokon, práve tam vznikali jeho obľúbené filmy o Tarzanovi s Johnnym Weissmüllerom. A keď sa pustil do spisovania svojho „veľkého plánu“, prvý krok znel: „Pôjdem do Ameriky, lebo je to krajina pre mňa. A keď tam budem, stanem sa najväčším kulturistom v dejinách.“ Potom sa plánoval naučiť po anglicky, vyštudovať podnikanie, investovať do realít, začať nakrúcať filmy a do tridsiatky zarobiť milión dolárov.

Takže keď v roku 1968 získal titul Mr. Universe (ako dvasaťročný bol najmladším držiteľom toho titulu), prvý raz dorazil ku kalifornským brehom.

Spočiatku bol sklamaný. Kam sa podeli tie slávne americké mrakodrapy? A čo je s Hollywoodom, ktorý sa mu javil ako schátrané miesto uprostred Los Angeles? „Čakal som

obrovské pútače a neónové svetlá,“ spomína, „ale nenašiel som nič.“

Schwarzenegger bol sklamaný aj z legendárneho fitness-centra Gold's Gym dva bloky od losangeleskej štvrte Venice Beach. Zdalo sa mu malé a zanedbané. Napriek tomu tam zavítal a našiel si tam kamarátov, kulturistov s prezývkami Had a Tučnoruký Charlie. Sám Schwarzenegger tam získal novú ironickú prezývku Chubby, teda niečo ako Bacuľko. Ani v Amerike však nevymäkol. Práve naopak, stal sa ešte súťaživejším. Robil drepy, kým neodpadol, a keď sa mu po piatich minútach vrátilo vedomie, pokračoval. „Iní športovci sa toho boja,“ povedal o tomto jave. „Takže neodpadnú. Nejdú do konca.“ Čoskoro sa stal pravidelným návštevníkom redakcií športových časopisov a hrdinom anonymných článkov ako „Rozdelením tréningov k veľkým predlaktiam!“ alebo „Ako som svoje stehná dotlačil k obrovskému rastu!“

Veľký plán sa začal naplňať. Zatiaľ čo Stallone sa na americkom východnom pobreží venoval štúdiu poézie, Schwarzenegger sa nezadržateľne dral vpred a nenechal sa ničím vyrušovať. „Nikdy som ho nevidel oddychovať pri čítaní knihy alebo na dovolenke, ktorá by nesúvisela s podnikaním alebo propagáciou,“ vraví si George Butler, ktorý ako režisér viedol Schwarzeneggera v dokumentárnom filme o kulturistike *Železný Schwarzenegger*. A jednu položku na svojom zozname si Schwarzenegger mohol odľaknúť skôr, než by si myslel.

Toho Rakúšana s nevysloviteľným menom čakalo nakrúcanie filmu.

V jedno dusné ráno v lete 1969 do kaviarne na rohu Columbus Avenue a 72. ulice vošiel Arthur Allan Seidelman. Práve dostal úlohu nakrútiť ako režisér svoj prvý film a producenti ho požiadali, aby sa stretol s čerstvo vybraným predstaviteľom hlavnej postavy. Ako mu povedali, tým človekom je úspešný európsky herec, ktorý vystupoval vo

viacerých Shakespearových hrách. Seidelmana preto dosť prekvapilo, keď sa ocitol zoči-voči človeku, ktorý nielenže sotva hovoril po anglicky, ale vzhľadom sa skôr ponášal na divadlo Globe než na typického Hamleta.

„Dodnes si pamätám na ten úžas, aký bol obrovský,“ vybavuje si Seidelman. „Po celý čas som sa rozprával s jeho pravým ramenom.“

Na Arnoldovi Schwarzeneggerovi režiséra v ten deň zaujalo ešte niekoľko vecí. Patril medzi ne jeho apetít. „Zhl-
tol obrovské raňajky,“ vraví Seidelman. „Ako si spomínam, zjedol štyri vajcia, dva pečené zemiaky a dve čašníčky.“ Neunikol mu ani jeho šarm, Schwarzenegger bol totiž osvie-
žujúco bezprostredný a zatiaľ čo si do úst vkladal jedlo, uvoľnene sa uškŕňal. A potom jeho úprimnosť. Namiesto trepania o filmovom umení sa s nezvyčajnou otvorenosťou vyznal zo svojich ambícií. „Spýtal som sa ho, prečo sa rozhodol, že príde do Ameriky,“ opisuje režisér. „A on mi veľmi odzbrojujúco povedal: ‚Aby som zarobil peniaze.‘“

Schwarzeneggera pritom s týmto filmovým projektom spájalo niečo osobné. Ako tínedžer zbožňoval film *Herkules v strede sveta* z roku 1961, v ktorom jeden z jeho kultu-
ristických idolov Reg Park bojuje proti armáde zombíkov. Bol to jeden zo série talianskych filmov o Herkulovi, ktoré v šesťdesiatych rokoch spôsobili menšie šialenstvo. Iné časti mali názvy ako *Herkules, väzeň zla* a *Herkules v údolí smútku*. Séria postupne strácala na sile a malá produkčná spoločnosť RAF Industries sa rozhodla, že pre taliansku televíziu nakrúti ďalší kúsok, ktorý najprv dostal názov *Herkules zúri* a potom ho premenovali na *Herkules v New Yorku*. Schwarzenegger tak mal hrať postavu, ktorú pred ním stvárnil nielen Park, ale aj Stalloneho hrdina Steve Reeves.

Bez ohľadu na absurdnosť filmu sa v New Yorku medzi októbrom a polovicou decembra 1969 vrhol na herectvo s rovnakým zápalom, s akým predtým formoval svoje telo.

A *Herkules v New Yorku* nebol na absurdnosti vonkoncom chudobný. Film zameraný na pozemské dobrodružstvá Diovoho nemanželského syna chcel zobrazíť grécku mytológiu s rozpočtom, ktorý mal veľmi ďaleko od titanských rozmerov. „Celý sme ho nakrútili v Central Parku a okolí,“ vraví Seidelman. „Keď sa pozorne započúvate do pekelných brán, začujete hluk premávky pri Central Parku.“ V scéne, kde Herkules zápasí s krvilačným medveďom, dostal istý mladý herec pokyn obliecť si zvierací kostým, ktorý nebol práve najpresvedčivejší. „Bolo mi jasné, že nikto starší ako dva a pol roka neuverí, že je to naozajstný medveď,“ pripúšťa režisér. „Takže som tomu chalanovi povedal, aby sa pri tom baval. Podľa toho sa ten medveď aj správal.“

Napriek nulovej produkčnej hodnote a mizerným replikám bol Schwarzenegger odhodlaný dať do toho, čo vie. „Bolo to dobré? Ako by som to mohol vylepšiť?“ vypytoval sa dookola. Bol rád, že je vôbec pred kamerou a vyžaroval z neho nemotorný, ale svieži šarm.

V jeden deň Seidelman využil prestávku v nakrúcaní a zamieril na horné poschodie mrakodrapu Empire State Building. „Aj keď som rodený Newyorčan, nikdy som tam hore nebol,“ vraví Seidelman. „A nebol tam ani Arnold. Spomínam si, ako tam vedľa neho stojím, mám mesto ako na dlani a dojíma ma jeho reakcia na to, že tam je.“ Tak ako King Kong, jeho kulturistický vzor, aj Schwarzenegger vyliezol na strechu najznámejšej manhattanskej budovy, hoci jeho návrat na zem nebol zďaleka taký dramatický.

Málokoho prekvapilo, že *Herkules v New Yorku* nevyvolal väčší záujem, a tí, čo ho videli, ho vysmiali. Schwarzenegger mal aj ďalšie dôvody, aby sa tým dielom nechvánil – nielenže ho v titulkoch premenovali na Arnolda Stronga, ale navyše ho predabovali. Od svojich neslávnych prvých pokusov sa však nemienil dištancovať ani neskôr, keď jeho herecká hviezda začala stúpať.